

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће и ванредних бројева. Претплата се шаље „Уредништву Полицијског Гласника“ или дотичним окружним и средњим властима, или на пошти. Цена је листу: чиновницима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште, годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механичарима годишње 16, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи не враћају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела поставити:

за начелника треће класе среза масуричког, Јована Леовца, начелника исте класе среза пољаничког, по потреби службе;

за начелника треће класе среза пољаничког, Илију Ђуричића, начелника исте класе среза масуричког, по потреби службе;

за начелника треће класе среза брзопаланачког, Косту Ракића, секретара прве класе начелства округа врањског, по потреби службе;

за начелника друге класе среза жупског, Николу Милосављевића, начелника исте класе среза темнићског, по молби;

за начелника треће класе среза косаничког, Андрију Станковића, начелника исте класе среза жупског, по потреби службе, а без права накнаде на путне и селибене трошкове;

за начелника треће класе среза темнићског, Живојина Московљевића, начелника исте класе среза копаоничког, по потреби службе, а без права накнаде на путне и селибене трошкове;

за начелника треће класе среза копаоничког, Мијаила Мијовића, вршиоца дужности начелника среза косаничког, у рангу секретара начелства друге класе;

за секретара друге класе начелства округа врањског, Данила Драгашевића, порезника четврте класе београдског пореског одељења;

за вршиоца дужности писара среза моравског, у рангу писара начелства друге класе, Светозара Поповића, вршиоца дужности писара среза јасеничког, округа крагујевачког, у рангу писара начелства исте класе, по молби;

за вршиоца дужности писара среза ревањског, у рангу писара начелства прве класе, Стевана Живковића, вршиоца дужности писара среза деспотовачког, у рангу писара начелства исте класе, по молби;

за вршиоца дужности писара среза деспотовачког, у рангу писара начелства

друге класе, Гаврила Николића, вршиоца дужности писара среза крајинског, у рангу писара начелства исте класе, по молби;

за вршиоца дужности писара среза јасеничког, округа крагујевачког, у рангу писара начелства друге класе, Радомира Јојића, вршиоца дужности писара среза моравичког, у рангу писара начелства исте класе, по молби;

за писара друге класе начелства округа нишког, Лазара Младеновића, писара исте класе начелства округа крушевачког, по молби;

за писара друге класе начелства округа крушевачког, Мијаила Павловића, практиканта канцеларије истога начелства, — правника;

за писара друге класе начелства округа подринског, Милана Радојковића, пореског помоћника мачванског пореског одељења.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 29 септембра 1904 г., у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Душан Петровић, писар друге класе начелства округа подринског, на основу §. 76. закона о чиновницима грађанског реда отпусти из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 29 септембра 1904 г. у Београду.

РАСПИСИ

Свима окружним начелствима и Управи града Београда

У последње време учестали су случајеви, да иследници неће да приме лекарска уверења о констатованим повредама, кад су уверења написали лекари другог среза или округа, или приватни лекари, ослањајући се на чл. 12. тач. 6. закона о чувању народ. здравља, по коме је средњи лекар референт средњег начелства за све послове санитарске полиције и судске медицине, и његово је мишљење у свима таким питањима меродавно. Осим тога, иследници правдају свој поступак и §. 57.

крив. судског поступка, који наређује, да се прегледање лица мора вршити у присуству иследника и писара.

Овакво поступање иследних власти неоправдано је, јер је чл. 16. тач. 20. закона о чув. нар. здравља, сваком лекару, који има право лекарске праксе у Србији, гарантовано и право издавања уверења о стању здравља неког лица.

По овом питању тражено је мишљење од Главног Санитетског Савета. И Савет је мишљења да иследне власти немају право да одбацују лекарске сведочење, које издају приватни лекари, или лекари других срезова и округа, само ако су уверења прописно састављена, читко написана и печатом утврђена. Све што иследници имају право да учине после пријема таквих уверења, то је, да, у случају основане сумње, поднесено уверење допуне накнадним лекарским прегледом од стране државног лекара. У томе случају преглед се мора извршити у присуству иследне власти.

Дајући ово објашњење, обраћам пажњу иследницима на околност, да је у опасним и тешким случајевима, главна дужност лекара да повређеноме укаже лекарску помоћ, па тек онда помишља на потребу истраге и давање уверења. Па, како се често дешава да најближи лекар буде позван да укаже нужну помоћ, зашије прева, подвезе артерије, зашије рану и завије, — то је он једини у стању да да нужне податке за истрагу, ма да је целу своју радњу вршио без присуства иследника и писара, — противно наређењу § 57. крив. суд. поступка. — После оваког прегледа и завоја други лекар неће моћи учинити потребне констатације, јер је ушивањем покиданих делова тела сакривена постојећа повреда, и она се не сме више отворити ради накнадне истражне констатације. Исто би тако било опасно чекати да дође и лекарску помоћ укаже онај средњи или окружни лекар, који је надлежан за месне судско лекарске послове.

Ови разлози утврђују, да би се по делима телесне повреде истражи одузео главни основ рада, када би иследне власти одбацивале прописно израђена лекарска уверења, која су издата на основу прегледа повреда извршених без присуства

иследне власти, или она уверења која су издали приватни лекари или лекари других срезова и округа.

Препоручујем начелству — Управи да ово објашњење прими знању и објави га у своме подручју.

СБр. 9859.

22 септембра 1904 год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,

Стој. М. Протић с. р.

Свима окружним начелствима и Управи града Београда

Из предмета који ми долазе на расправу уверио сам се, да питање о крчмљењу пића није потпуно расправљено ни последњим мојим расписом од 13. фебруара ове године ПБр. 4736, јер и њиме нису обухваћени сви случајеви у којима се оно може да јави.

У тежњи да станем на пут намерама појединаца, ~~који~~ изигравају законе који постоје, а ~~тито~~ исто да сузбијем и једно погрешно мишљење кафеција и механиција, које је чак и на саме власти пренесено, ја сам ушао ~~у~~ понова у оцену овога питања и нашао, да се оно до сада јављало, као предмет оцене и рада власти у овим облицима:

1., да су извесна лица крчмила, у својим домовима, дућанима или одвојеним стајама, било своје сопствено, било купљено: вино, ракију, пиво, кафу и томе слично, *на ситно* — литар, по литра, сатљик, полић и чашу, и да су, даље, давала јело, продавајући ово пиће или јело лицима, која су долазила да то попију или поједу у овим самим радњама, те су, на тај начин, формално кафанисали, а нека су уз све ово примала још и људе на преноћиште, те су тако механисала;

2., да су ~~винарски~~ трговци и механиције продавали из својих радња вино и ракију за износ из радње, а не да се у овој попије, ~~на~~ количине од 1. литра па на више, ~~точећи~~ ово пиће из својих буради у судове, које су сами купци донели;

3., да су сопственици винограда и воћњака продавали своје властите производе — вино и ракију, на 1 литар и више, *точећи* ово из својих буради у судове купаца;

4., да су, било сопственици винограда и воћњака, са својим властитим производима, било прекупци, ишли из места у места, и носили на колима знатне количине пића у великим судовима па ово продавали на пијаци или по механским авлијама, онако с кола или са земље, почев од 1 литра па навише, *точећи* ово из својих буради у судове купаца;

5., да су: винарски трговци, магацијије и сопственици винограда и воћњака држали у својим радњама вино и ракију у *затвореним судовима* као: аковима, половацима, фртаљима, балонима и флашама без обзира на величину ових, и ово продавали купцима укупно, *у цело* — половак, аков, фртаљ, балон или флашу — не претачући ово, у својој радњи, из својих у судове купаца; и

6., да су лица из тач. 4. носила из места у места вино и ракију, па то продавала с кола или из механских авлија у цело — у судовима како су их донели без обзира на величину ових, не претачући онде на месту пиће из својих у судове купаца.

Утврђујући, овако, облике, у којима се ово питање у опште може да јави, ја сам прешао на оцену питања: у којима оно, од побрајаних случајева може бити предмет казнене одговорности па сам нашао:

а, кад год стоје случајеви из тачке 1., онда је то формално кафанисање, односно механисанање, а кад стоје случајеви из тачке 2., 3 и 4. ма да они не представљају формално кафанисање односно механисанање, они долазе у категорију крчмљења пића, јер га продају *не у цело у затвореним судовима*, него претачући га при самој продаји из већих у мање судове. И за то се сва дотична лица морају казнити за бесправно крчмљење пића по одредби о механама и кафанама.

Од овога се изузимају бакали, *али само за фина вина, фине ракије, фабрицирана пића* и то увек по погодбама које прописује §. 28. уредбе о кафанама; и

в.), да се случајеви из тачке 5 и 6. не могу сматрати, ни по уредби о механама и кафанама, нити по коме другоме закону као кажњива радња, докле год се јављају у овим облицима, како су тамо представљени.

Постављајући ово, овако правило за крчмљење пића, ја опозивам све расписе који су до сада о овоме издати, а били би овоме противни и позивам власти да се по овоме строго управљају.

ПБр. 27407.

28. септембра 1904 год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,

Стој. М. Протић с. р.

ГРАЂАНСКИ - СУДСКИ ПОСТУПАК

протумачен начелним одлукама, одлукама опште седнице Касац. Суда и одељења и одлукама управних власти

ПРИКУПИО И УРЕДИО Свет. Јањић

Глава осамнаеста О извршењу пресуде

(НАСТАВАК) 18

§ 487.

Који од поверитеља не дође на јавну продају, или писменом, влашћу одоствореним, не изјасни се полицијској власти, шта да се чини са ствари, која би на јавној продаји ниже од процене изашла, за њега вреди оно, што већина поверитеља о томе закључила буде.

Већина се рачуна по количини тражења; ако би мњења једнака била, важиће оно, које буде на ползу осуђеног.

А ако на продају не дође ни један поверитељ, власт ће у оваком случају поступити онако како буде полезно за осуђеног дужника,

кога би ствар на јавној продаји изашла ниже од процене.

§ 488.

О јавној продаји непокретности, полицијска власт водиће списак, у који ће завести место, дан и сат почетка и свршетка продаје, име и презиме надметаца и откуда је, колику је цену који давао, и на коме је добро остало; на том списку потписаће се два купца, или поверитеља или надметаца.

О продаји пак покретности само ће се бежежити, шта је коме и пошто продано.

Да је полицијска а не општинска власт надлежна за продају непокретног имања, казује ова одлука Касационог суда од 3. IX. 96. № 6419.

За наплату дужне порезе Љубомир Мил... члан суда општине ж... продаде једну кућу масе умр. Михаила М. из Круш... са једним чардаком и стараоци туже извршиоца тражећи да се продаја уништи, јер им није саопштен дан продаје.

Тужени се бранио, да су ствари покретне, биле су неупотребљиве и порушене па је тражио да се тужиоци одбију од тражења.

Првостепени суд одбио је тужилачку страну од тражења са ових разлога:

„Из извешћа суда општине ж... од 10. априла т. г. № 355. види се, да је тужени као кмет села Круш... продао две зграде масене, које су биле у разграђеном земљишту и доста упропашћене и то усменом лицитацијом, пошто су продате зграде покретне ствари.

Па како по §. 506. грађ. пост. јавна продаја покретних ствари не може се уништити, то и нема места жалби на оваке продаје.“

Касациони суд поништио је ово решење из ових опет разлога.

„Кад се из одговора туженога Љубомира у акту под № 3954 види, да је продато имање тужиочево била зграда, која је за кућу служила, онда она по природи својој услед привезаности за земљиште долази по §. 185. грађ. зак. у категорију непокретних ствари, коју није могао општински суд продавати, већ полицијска власт по смислу прописа §. 464 и 488 грађ. суд. пост. па зато је суд погрешно, што је ову продају, која је од ненадлежне власти извршена, као уредну оснажио.“

*

Ова одлука показује и то, да су зграде, које су привезане за земљиште, — непокретно добро према одредби §. 185. грађ. закона.

Списак о продаји јавна је исправа и не може се сведоцима противно доказивати према овој одлуци Касационог суда.

Младен М. тужио је извршиоца продаје и тражио је да се поништи продаја поред осталог и за то, што је теслим свршен у 2 сахата по подне.

За доказ понудио је *заклетву* а позвао се и на сведоке.

Првостепени суд одбио је тужиоца од тражења решењем од 26. новембра 1904 год. № 17351. са овог разлога:

»Не стоји навод жалиочев, да је продаја закључена у 2 сахата по подне, кад се из протокола лицитације, као јавне исправе види, да је продаја закључена у 4½ сата, према чему и нема места испиту сведока, на који се тужилац позвао, да му они посведоче ову околност.«

По жалби тужиоца, Касациони суд одобрио је ово решење 20. фебруара 1903 год. № 476 с погледом и на §. 187 и 233 грађ. поступка.

*

Види код §. 479. одлуку под № 4645 која је противна овој.

Ако у списку продаје није записано, да је извршилац казао последњу цену гласно два пута а и »трећи пут,« — није услов за поништај продаје према одлуци Касационог суда.

Живота Ђ. тужио је извршиоца продаје Михаила К. и тражио да се поништи продаја, поред осталог и за то, што извршилац продаје није два - пут гласно исказао највећу цену и казао и трећи пут.

Првостепени суд узео је да стоји овај разлог па је поништио продају решењем од 2. новембра 1902 год. № 26265.

Ево тог разлога првостепеног суда:

»Формалност за продају непокретног имања, коју прописује §. 481. грађ. суд. поступка; а по којој је извршна власт, која продају врши, дужна, кад надметање престане, да два пута гласно каже последњу цену, па, ако не да нико више, онда да исказе и трећи пут и добро уступи, — да ова формалност код ове продаје није испуњена и да је основан навод жалиочев о томе.

Из протокола лицитације а код имена лицитанта Михаила Д. на кога је лицитација остала, означена је само реч »теслим« а нису означене и речи које се траже горњим прописом.«

Но по жалби туженога Касациони суд поништио је 17. фебруара 1903 год., № 168 првостепеног суда решење са ових разлога:

»Кад протоколицитације од 12. августа 1902 год. № 5292 одговара пропису §. 488. грађ. суд. пост. и кад по §. 471. истог поступка извршна власт кад престане надметање, два пута гласно исказује последњу највећу цену, па ако на опмену нико више не да, исказује је и трећи пут и у исти мах купцу добро уступа, — онда је суд погрешно, што је узео, да је ова продаја неуредна за то, што тужени К. у протоколу лицитације није означао, да је тако урадио, јер по закону то не мора да се означаје, пошто у речи »теслим« стоји, да је испуњено оно, што закон тражи и да је купцу који је највећу цену дао, теслимљено продато имање.«

*

У овом смислу донесена је и одлука № 998 код §. 505.

*

У списку продаје није био означен сат почетка, па је продаја опет уредна према одлуци Касационог суда од 7. X. 02, № 7518 III. одељења јер овај §. није унесен у §.

501. који прописује кад је неуредна јавна продаја.

*

Овај списак није јавна исправа док не прођу 15 дана — §. 507. грађ. суд. пост.; а по §. 188 и 504. може се доказивати противно, према одлуци № 445. од 10. новембра 1880.

§. 489.

Од новача добивених за имање, које не би пре пописа интабулирано — прибележено — било или на њега забрана стављена била, полицијска власт ће намирити по пресуди кога треба, остатак издаће осуђеном, ако јој не би међутим било поднесено судско решење, да је и на тај остатак забрана стављена; од интабулиране — прибележене — непокретности или од непокретности, на коју је забрана стављена, добивене новце или признанице (§. 483.) послаће по одбитку добошнице и папирне таксе, суду на расположење, најдаље за 15 дана од дана продаје рачунајући.

У сваком случају продаје непокретности, послаће власт у том року суду опис граница добара, да би суд купцу писмено — тапију — издати и добро у баштинску књигу уписати могао. С продане непокретности може сам суд скинути на истом постојавше интабулације или прибелешке.

Суд је дужан да са продатог имања скине попис, интабулације и остале терете и да купцу изда тапију најдаље за месец дана кад од извршне власти добије извештај о продаји са описом граница.

Допуна од 14 јула 1898 год. (Збор. 53 стр. 179).

Но ако је на продатом непокретном добру Управа Фондова први интабулант, то ће извршујућа власт ону суму, која Управи припада, заједно са интересом, а према показаном случају и интересом на интерес од дана наплате послати непосредно Управи Фондова, а њему квити на примљену суму заједно са осталом сумом, ако би какве било, послаће суду. Ако би по распоредном решењу суд нашао, да је Управа више примила него што јој припада, он ће вишак од Управе изискати.

(Допуна од 12. јануара 1868. г. 36. XXI. стр. 179.)

Да је купац имања на јавној лицитацији само дужан да положи излицитирану цену, па да онда има права да тражи да му суд изда тапију, и да је овај и дужан да му ову изда, показује нам ова одлука.

Полицијска власт продавала је јавном лицитацијом имање Зисе С. и уступила плац на »баиру« Руџи удови Благоја И.

Како није било тужбе противу продаје то купац положи куповну цену и полиц. власт од ове, издаде другом интабуланту штедионици ш. извесну суму а остатак посла суду на распоред.

Међу тим на продатом имању била је први интабулант Управа Фондова коју је требало прво исплатити — четврти одељ. §. 489. грађ. суд. пост. —.

Са ове погрешке отпочета је преписка између суда, Управе Фондова и полиц. власти.

Управа није одобравала скинуће интабулације ни издање тапије, док је опет купац тражила тапију.

То се протезало од 1890 год. док се Руџа не пожали Министру правде и овај не нареди суду, да ову задовољи или јој да решење.

Тек после наређења из министарства, првостепени суд издаде 20. II. 1896. год. под № 2890. решење купцу Руџи, да се сама побрине да терет Управе Фондова са продатог имања скине или поведе парницу за издање тапије противу онога, кога држи да јој је одговоран.

Да испишемо и разлоге овог решења. »Да доиста стоје наводи жалитељске, да је она плац на »баиру« купила и куповну цену исплатила, али јој суд није у стању да изда тапију, док се не скине интабулација Управе Фондова. Па како се ова противи јер није измирена по §. 489. грађ. суд. поступка већ је новац погрешком извршиоца дат другом интабулисаним повериоцу, то је она — Управа Фондова — у праву да не испушта своју залогу, док јој се дуг не плати — §. 322, 327, 328 и 329. грађ. законика —.«

Но Касациони суд, коме су акта овог предмета послата на разматрање по жалби купца Руџе, одлуком од 9. октобра 1896 год. № 2700 поништио је ово решење првостепеног суда са ових разлога:

»Када и сам суд у побудама свога решења признаје, да је удова Руџа за купљено имање на јавној лицитацији новце положила и тиме са своје стране испунила све дужности, које је као купац имања имала, онда је с обзиром на §. 489. грађ. суд. пост. суд погрешно, што је њу на парницу упућивао, да терете Управе Фондова скине и издање тапије тражи; јер до ње не може бити кривица, што са добивеним новцем за продато имање није поступљено онако, како поменути законски пропис наређује.«

Првостепени суд усвојио је ове приредбе па је решио: да се купцу Руџи изда тапија а Управа упути на парницу противу онога, кога сматра да јој је узрок штети.

Ево разлога за ово решење:

»Према овим приметбама, марка обвезаним по §. 333. грађан. суд. поступка суд је расмотрио ова акта, па је нашао, да је жалица Руџа на јавној продаји купила имање, од кога тапију тражи и да је за исто сву излицитирану цену положила, као што се види из акта № 9196.

Да се на ту продају нико није жалио, те је она у снази остала, што се тврди забелешком на акту № 9196.

Према томе све је испуњено, што се тражи за издање тапије сопственици Руџи по §. 489. и 507. грађ. суд. пост. те јој се она има и издати, а Управа Фондова, ако је оштећена тиме, што полиц. власт са добивеним новцем није урадила, као што прописују поменути закон. прописи, има се упутити на парницу, ако хоће и успеу се нада.«

На ово решење изјавила је жалбу Упр. Фондова, но Касац. суд одобри решење 13. XII. 1897 год. № 8903.

Пропис четвртог одељка овог §-а који вели: »Ако би по распоредном решењу...

он ће од управе изискати, — важи и за остале повериоце кад више приме, према одлуци Касационог суда од 19. марта 1883 год. № 1065 и од 13. маја 1896. № 1567.

Види одлуку № 517 од 20. II. 1887. код §. 483 и № 3059. код §. 507.

§. 490.

У случају уништења неуредне продаје, полициска власт дужна је на нову продају позвати првашњег купца.

И за позив на нову продају овог првашњег купца вреди оно што је речено у §-у 478-ом. (Замена од 14 јула 1898 год. Збор. 53. стр. 179).

Видети одлуке код §. 478.

§. 491.

Ако је каква покретна ствар поименце досуђена, и она у рукама осуђеног буде, полициска власт ће је од њега одузети, и онеме, коме је досуђена, предати.

§. 492.

Ако је ствар међутим у руке другог прешла, и овај је предати не би хтео, онда ће власт онога, коме је она досуђена, белешком на пресуди о томе известити (§. 221. грађанског законика).

§. 493.

Кад осуђени неће сам по пресуди свом парничару да уступи какво непокретно добро у сопственост или на уживање, власт ће га из притежања тог добра истиснути и коме је досуђено предати.

§. 494.

Ако се непокретно добро, које је парничару као његова својина досуђено, налази у рукама другог, н. пр. закупца, који је уговор свој с осуђеним, као пређашњим господарем, прибележио, онда ће власт закупцу наложити, да од сада закупцу цену, у колико је није издао, новом господару полаже и само добро по свршетку уговора уступи.

§. 495.

Пресуда, којом је тужитељу службеност на непокретну ствар досуђена, извршује се: кад полициска власт узме од осуђеног признање или ако га не ће да да, или да се потпише, кад сама власт начини протокол и потпише се, да је осуђеном забрањено противну страну у уживању тог права узнемиравати.

§. 496.

Ако тужени неће по пресуди да уради какав посао, који може и други урадити, онда ће власт о томе известити тужитеља, који има право са знањем исте власти и најмити другог за тај посао, а власт ће уговорену цену од осуђеног наплатити и најамнику или тужитељу предати. Не буде ли могао тај посао други урадити, онако као што би га осуђени, као вештак урадио, власт ће тужитељу повратити пресуду, назначивши на њој, за што се није могла извршити, ако није пресудом уједно решено, колику ће накнаду осуђени тужитељу дати, ако не би хтео посао урадити.

§. 497.

Ако осуђени не би имао ствари, а имао би од другога што примати, полициска власт ће,

ако других законских препрека нема, и овај, код кога се то налази, пристане, од тога наплатити онолико, колико за тужитеља треба, у противном случају известити тужитеља.

§. 498.

Ако се продајом имања у једном округу не би могла пресуда потпуно извршити, онда ће полициска власт обратити се полициској власти оног округа, где дужник добра има, а ова ће поступити по наведеним прописима о јавној продаји.

§. 499.

Кад извршујућа власт пресуду о дугу потпуно изврши, одузеће облигацију од поверитеља и предати је дужнику; а ако се дуг не буде могао цео измирити, облигација ће се задржати, по написане се на њој колико је наплаћено.

§. 500.

Кад би се ко власти при извршењу пресуде противно, силом ће се пресуда извршити, и он ће за то по кривичном закону суђен бити.

§. 500. а.

Чиновника, коме је дужност да ради на извршењима забрана и пресуда, ако када треба и како треба не изврши ма коју одредбу овога закона о извршењима, Министар унутрашњих дела казни ће губитком плате од 15 дана до три месеца. Ако за неправилан рад оваквог чиновника има кривице и до његовог старешине, и он ће се овако казнити.

Осим тога овакви чиновници одговарају и за штету и трошкове, које својим неправилним радом проузрокују, о којима ће судити редовни судови. Тражења оштећених, упућена Министру унутрашњих дела, за одобрење да могу оваке чиновнике суду тужити сматраће се за хитне ствари и одмах решавати.

Све ово вреди и за оног чиновника, који ради на «Српским Новинама» и коме је дужност да брине да огласи о продајама буду на време и уредно штампани — ако они огласи не буду на време и уредно штампани и особито ако због овога буде продаја одложена или уништена. Само за казну и за одобрење за тужбу суду за њега ће бити надлежан Министар просвете и црквених послова.

Тако исто све овоме вреди и за оног чиновника, који од стране јавне касе не би одмах одговорно на саопштење продаје (§. 478).

(Допуна од 14. јула 1898. год. збор. 53. стр. 179).

Види одлуке № 142 и 2607 код §. 479.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ОДЛУКЕ СЕДНИЦА ДРЖАВНОГ САВЕТА

I

Сточни пасош и после рона од године дана од дана његовог издања служи као доказ о својини стокe нађене у чијем притежању; а онај који му ту важност оспорава упутиће се суду на парницу да противно докаже.

По тражењу старалаца масе пок. Мијаила Н. из Паланке, надлежни првостепени суд, решењем својим, — одобрио је забрану на покретност и стоку масеног дужника Никодија Н. из Водица.

Пре него што је полициска власт приступила попису, дужник Никодије изјавио

је: да нема ништа од покретности, која би се могла узети у попис; а за стоку пак, која је се нашла код њега у притежању и на коју је суд одобрио забрану, дужников син Светозар изјавио је: да је по куповини и припољењу његова својина, па је за то тражио, да је власт не узима у попис и не излаже га неправедном трошку. За доказ о својини стокe поднео је сточне пасоше.

Стараоци поверилачке масе нису усвојили Светозарев захтев, већ су оспорили важност поднесеним сточним пасошима, наводећи, да им је рок од године дана протекло и да стога немају доказну важност о својини, па су тражили, да полициска власт, судско решење о забрани у свему изврши.

Према овоме, среска власт изврши попис узабрањене стокe, а појављеног сопственика Светозара у см. §. 466. грађ. суд. поступка упути на парницу, те да путем ове докаже својину ове стокe, која је нађена у притежању оца му Никодија и која се по томе сматра, као његова својина, пошто су сточни пасоши неважећи услед протеклог рока од године дана од дана њиховог издања.

Ово решење среске власти одобрено је од стране окружног начелства и Министра Унутр. Дела.

Противу министровог решења Светозар се обрати жалбом Државном Савету, наводећи да је државином стокe, нађене на заједничком имању са оцем му Никодијем, и сточним пасошима, као доказима о својини узабрањене стокe, доказао своје наводе; те да је према томе поверилачку масу требало упутити суду на парницу, да противно докаже.

По расмотрењу овога предмета, — Државни Савет, — примедбама својим од 12. марта тек. год. Бр. 1909., — поништио је министрово решење, налазећи, да исто не одговара закону из ових разлога:

„Кад жалитељ Светозар, поднесеним уредним сточним пасошима, који се равнају јавним исправама, доказује својину стокe на коју је стављена забрана за дуг његовог оца Никодија; и кад је та стока нађена у његовој државини на његовом имању, што му не споре ни стараоци поверилачке масе, — онда је полициска власт по измени и допуни §. 466. грађ. суд. поступка од 14. јула 1898. год., — требала да упути на парницу поверилачку масу, односно њене стараоце, те да они путем парнице код суда докажу, да поднесени сточни пасоши од стране жалитеља не важе према њему као доказ о својини, услед протеклог рока од године дана.

У расправу овог спорног питања полициска власт као ненадлежна, није могла улазити, и побијати доказну важност сточним пасошима протеклим роком, противно §. §. 4 и 8. закона о заштити од сточних зараза, (збор. 36. стр. 468), у којима је реч о сточним пасошима, кад се у овом случају жалитељ не појављује као продавац, већ као сопственик узабрањене стокe, доказујући сточним пасошима основ своје савесне државине према прописима §. §. 200, 201 и 203. грађан. закона.“

Ове примедбе усвојио је и Министар Унутрашњих Дела.

II.

Општински суд нема права да наплаћује акцис (механско) на оно пиће на које је плаћена трошарина.

Суд општине београдске решењем својим од 18. децембра 1902 год. АБр. 10694, одлучио је: да Јован Н. кафеџија у Топчидеру, плати на име акциса (механског) 500 дин. на годину.

Као разлог овоме своје решењу суд је изнео: да по закону о уредби, од 23. јула 1898. године, све оне каване, које се налазе ван трошаринског реона у атару општине београдске подлеже плаћању акциса на пиво, вино и ракију.

Ово решење општинског суда одобрено је од стране општинског одбора и Министра Финансија.

Противу министровог решења Јован се обрати жалбом Државном Савету, наводећи: да он није дужан, да плаћа овај акцис стога, што пиће на које хоће да му се исти наплати, набавља у вароши, где је на то пиће већ плаћена трошарина.

По разматрању овога предмета; — Државни Савет, — примедбама својим од 2. марта тек. год. Бр. 1673, — поништио је министрово решење, налазећи, да исто не одговара закону из ових разлога:

„По тач. 5. а. закона о изменама и допунама у закону о уредби о наплаћивању механскога (акциса) од 6. јуна 1840. год. (збор. 2. стр. 7.) и њеној допуни од 26. јануара 1861. год. (збор. 12. стр. 9.), она места и општине, која имају нарочиту трошарину одобрену законом у корист својих прихода, немају право на наплаћивање таксе у име акциса.

Ова се законска одредба има разумети тако, да се акцис не наплаћује онде, где се варошка трошарина има и може наплатити, а то је у реону трошаринском, а ван тога реона пак, има се наплатити само акцис без варошке трошарине, а никако и једно и друго.“

Ове примедбе усвојио је и Министар Финансија. прикуп. Ст. Јак.

ЈЕДНА КРАЂА

I. БРИЛИЈАНТСКА ОГРЛИЦА

ДРАМА У ЧЕТИРИ РАДЊЕ

Сера Ф. Ч. Бернанда

Мени је било дошло у главу да ову причу, и друге по реду, изнесем под скромним написом. „Препричане историје.“ У сваком случају, ради сопствене сигурности, ја овим извештавам читаоце, да пре свега ове историје нису мој састав, а да је ова једна сасвим нова од конца. У сваком случају ова и оне друге што ће можда доћи по реду, престављају тако необично лепу слику своје врсте, да се њихово понављање не само може опростити, но може послужити на задовољство публике.

Овај случај није дошао у сферу делатности Шерлока Хомса, чувеног романтичног полицијског уоде, пошто кривци у крађи, о којима ће овде бити реч, за времена су избегли казну; и ако по даљем размишљању, мени изгледа неверо-

ватно, да ће се која од ових историја наћи у делању неких преступника, који су били пред краљевским судом и осуђени за сасвим друге кривице. Ну, како било да било, односно ове приче казаћу само то, да питање о томе, је ли овде било крађе или не — остаје тајна, и да сам у овој историји заменио права имена измишљеним, а за тим без даљег увода почећу са:

Историјом о сумњивој крађи брилијантске огрлице.

Сцена — Бонд — стрит. Време — последњих десет година.

Једног лепог јунског дана, кад је Лондон најлепше изгледао, у вреви једне од највеселијих његових сезона, у магазину господина Клерка и синова чувене јувелирске радње, ушао је господин, лепо одевен и са отменим изгледом. Искусан лондонац тешко да би могао бар приближно тачно да одреди његову националност. На први поглед он је изгледао као да је Енглез; али капа и обућа су га издавали; капа и обућа никако нису израда лондонских мајстора. Његова тоалета показивала је странца, парижанина или Руса.

— Био једно или друго, — рекао је у себи Мистер Пенгам, искусни и главни представник господина Клерка и синова, погледајући на сигурног купца са свог zgodног положаја у углу иза стола.

— Ја сам дошао у вашу, свима познату радњу, Messieur Klairk et fils, — рече посетиоц скидајући капу и пажљиво је спусти на стаклени орман — јер ми за вашу чувену кућу нетреба ничија препорука.

Горња половина мистера Пенгама, која је иза стола сликовала на кокуљачу огртача, поклони се у знак одобравања. Овај је покрет такође напомињао огртач, само је овај покрет био учињен без јава.

Посетилац продужи:

— Желео бих купити за cadeau — за поклон — својој жени *parure* од брилијантата, који би могла носити на дворском балу и за време лондонске сезоне. Желео бих нешто необично, што би падало у очи. Enfin, ви разумете, поклон за *le jour de fete de madame ma femme*.

— Разумем, господине, — одговори мистер Пенгам, насмејано и задовољан, као лингвиста, који је био у стању да ово правилно преведе. ви тражите поклон за дан рођења ваше жене, *n'est-ce pas?*

— Parfaitement — потврди купац. Покажите ми какве брилијанте имате.

Мистер Пенгам изнесе разне *parures* и огрлице, вешто скретајући пажњу купчеву на браслетне, које се од дужег времена налазе у њиховим рукама, причајући му о дивној изради, ефектности и необичне вредности.

Најзад, кад купац заврте главом готово над сваком ствари, која му је била показана, и када је се мистер Пенгам почео већ бојати да никаква примама није довољно занимљива за купца, он од једном извуче огрлицу, која је већ од неког времена била у магазину и која је, како је он уверавао, показујући је посетиоцу „јединствена своје врсте.“

— Јединствена! — понови купац.

Као што се види он је био изненађен лепотом огрлице и тиме, што је она „јединствена.“

— Бар по ономе, — пажљиво примети мистер Пенгам, — у колико нам је познато. Ја не знам ништа слично овој, а ми смо обично извештени о постојању дупликата.

— Сигурно ће бити тако — рече посетиоц расејано посматрајући огрлицу.

После овога он се као бајаги заинтересовао огрлицом. Узео је окретати и овако и онако, критички је разматрао при развој светлости; с уживањем је посматрао дивну ниску, на којој је горело драгоцено камење. Најзад подигнув главу упита:

— А цена?

— Па, видите, — одговори Пенгам мало уздржљиво, пажљиво разгледајући огрлицу, — стављена је много нижа вредност него што сад кошта. Ако би је морао куповати а не продавати, то би очекивао да ми се затражи осам па и девет хиљада фуната.

— Цена је велика, — мудро примети странац.

— Да, али за дуплика^т ове огрлице, уверавам вас, не би смо платили ништа мање од ове, а при том треба узети у рачун и нашу добит.

— Наравно, — одобри купац. — Ну колико она кошта? —

— Ја ћу вам тражити онолико колика јој је означена цена први пут, — одговори мистер Пенгам, брижљиво разматрајући трговачки знак, који се није мењао од онда, кад је огрлица пре неколико година примљена у магазин. Означена је са пет хиљада фуната. И — додаде мистер Пенгам са тужном искреношћу, — она вреди ових новаца, доиста јевтино.

— Пет хиљада, — понови купац не чудећи се ни мало.

— Добро, држим да ће се допасти мојој жени. Ну ви знате жене, кад је реч о укусу и моди. Ја бих желео да ју она најпре види.

— Ми ћемо је задржати за вас, ако, madame нађе за добро да нас посети кад јој буде угодно — рече учтиво мистер Пенгам, говорећи у име Клерка и синова.

— Ах! — рече замишљено купац. На жалост, madame није у стању да то учини, јер не излази, — јако је прозебла...

Мистер Пенгам похита да изјави учешће.

— Кад бих јој могао показати огрлицу, — проговори купац, као да нешто размишља сам са собом.

Лице мистера Пенгама показа сумњу. У послу је био нервозан и вазда се старао да стане на сигурно земљиште.

— Видите, сер, — рече он са учтивим осмехом, — ви ћете ме извинити, јер немамо задовољство рачунати вас у своје сталне муштерије и....

Непознати га прекиде и веома добродушним тоном кликну:

— Ах! c' est ça! Не извињавајте се. Знаш, да не можете допустити, да сам однесем ма што са собом. Ја сам петроградски трговац и знам то.

— Сигурно ћете ме известити, сер,— одговори купац. — Voici ma carte, — ево моје карте.

Мистер Пенгам узне пружену карту и прочита: М. Paul Taschovich. Он се поклони, а затим додаде:

— Не бисте ли били добри да се позовете на ма какву рекомандацију у Лондону....

— Драги сер, прекорно рече господин Ташовић. — та ја ни једног тренутка нисам уображавао тражити од вас, да ми поверите огрлицу такве вредности да покажем жени, да вам нисам могао дати гаранције за себе. Ви имате само да покажете ову карту његовом превасходству, руском посланику и надам се, да ће вас то задовољити.

Мистер Пенгам ниско се поклони и, излазећи иза контоара, покорно стаде објашњавати, да је у оваквим пословима потребна највећа обазривост, ради сигурности од преваре.

— Ја вас врло добро појмим, — рече Ташовић, не знавши се ни мало увређен.

— То сам очекивао. Ви имате право Осем тога, огрлица ми сад не треба и ви ћете имати доста времена да се обавестите. Можда још вечерас, а сутра сигурно, надам се, да ћу имати могућности доћи код вас: у колико сати тачно, то не могу одредити. Au revoir, messieurs Clairk et fils au revoir! (наставите се)

СПЕЦИЈАЛИСТА*)

Пре седам година био је у Одеси извршен „сензациони“ злочин.

Старац — банкар Лившица, нађен је удављен у својој постели. Ништа није било украдено. Каса која је била у суседној соби, није ни дирнута. У кујни је лежала свезаних руку и ногу, са зачепљеним устима, готова да се угуши куварица Леја Каминкер.

Она је казала, како су ноћу продрли у стан некакви људи са маскама, припремили јој да ће је убити, ако се буде дерала, свезали бацили је, и отишли у собе. Шта се тамо десило — она не зна.

Отпочело се истраживање, за које се доцније у суду причали ужаси. Један притворен по подозрењу, чак се обесио у полицији.

После дугог, узалудног и погрешног истраживања, на крају се открило, да је банкара Лившица ловила цела разбојничка дружина. Неки Толшлин, многоструки убица, који се пуцајући бранио од потере, његова љубазница Луцкер, лоповка по занату, скитница Левов, некаква удовица која је трговала краденим стварима и куварица Каминкер, која је отворила разбојницима врата а после је по договору одиграла комедију, како су је свезали.

Само је чудновато изгледало зашто убице нису ни дирнуле касу.

Они су то објашњавали тиме, што узети у компанију „специјалиста за оби-

јање каса.“ Павлопуло поплашио се за време убиства и умакао.

Дали су се у потеру за Павлопулом.

Показало се да је он од тог времена извршио још један преступ.

Уловљен је при плачкању неког казначејства, он је за ноћ разбио касе и накупио се новаца и чекао, да би његови ортаци отворили врата. Чувши да се врата отварају, са набијеним џеповима новаца, приђе. Врата се отворе — и пред њим је била полиција.

— Један из мојих помоћника, продао подлац! — са уздахом говори Павлопуло.

Њему су били судили, и осудили га, и он је ишао у Сибир.

— А у то време, мене ти неваљалци, који су Лившица — царство му небеско! — убили, и мене издали. Сву су ми каријеру покварили.

— Какву каријеру?

Ја сам већ имао „заменика.“ Све је било удепено. Како би дошао на место, одмах би отишао и то у иностранство, и сада би се још занимао својом специјалношћу.

— Каквом?

— Обијао би касе.

И Павлопуло говори то са таквим уздахом. Он има осетан грчки аксан.

И када он каже „касе“ у гласу му чисто звучи њежност. Као да изговара име своје љубљене жене.

Павлопуло је био враћен с пута, отправљен у Одесу, — и пред судом су предстали: Каминкер, матора, сипљива јеврејка, која непрестано дрхће и плаче; Левов здрав клипан, са антипатичним изгледом, који је за сво време суђења разгледао таван, дуварове, публику, судије, не обраћајући ни најмање пажње на оно што се дешава, чисто као да се њега не тиче цела та процедура! Па онда удовица, трговкиња са краденим стварима, која без престанка плаче и дере се: „ја нисам крива!“ и млада још негда по свој прилици и веома лепа јеврејка Луцкер, која моли суд: да је не затвара са Толшлином, јер ће је убити.

У оковима Толшлин, који је успео већ да за то време буде осуђен на робију, са спокојним видом, врло кратко али при том и јасно и тачно изнесе суду како је текло то страшно дело.

И веома интересантни како за судије тако за публику и поротнике Павлопуло, Грк, веома жив и окретан, средњих година такође у оковима и робијашком оделу.

— Ви сте мене знали пређе? — пита он сведока полицајца, специјалисту детектива.

— Не. Нисам вас сретао.

— А име „пан“ било вам је познато?

— Како, да не!

И у гласу сведока чисто се чуло поштовање. „Пан“ то је — „nom de guerre“ — лоповски назив Павлопула.

У лоповском свету Павлопуло је добио назив „пан“ за своју навику на богат и луксузан живот. За лумповке и кицошлук.

— Од тридесет рубаља кошуљу сам носио! — уздише на Сахалину Павлопуло, — паучина а не платно!

„Пан“ је прозват и због тога, што је ишао сам на врло велика и крупна дела.

— Мој је посао — банке, контоари. А од приватних лица једино онај, који је веома богат — но, к њему још могу отићи, да порадим!

Чисто је снисходан до појединаца! А ситним послом није се никако бавио.

Паном су га звали још и за необично презриво и високомерно држање ка свој лоповској братији. „Достојне уважања“ и његовог друштва Павлопуло је сматрао свега три до четири, таква као што је и он“.

Један такав је у Москви. А с осталима ја сам се сретао у иностранству.

Име „пана“ је грмело не само у Русији. Он је био познат у Румунији, Турској, Грчкој, Египту.

— У опште на Истоку! — објашњава „пан“ поротницима.

Када су полицајци изнели све то за „пана — Павлопула,“ Павлопуло се подигао с места, и звекнув оковима тичући претом своје груди, — изговори:

— Пан — То сам ја!

Стари судци су по том говорили, да оригиналнијег оптуженика суд није имао.

Павлопуло се окрете сведоку, сину опкојног Лившица:

— Кажите молим вас, ви знате касу вашег оца?

— Да, она је још код мене.

— Она је такве и такве форме? Марка таква и таква?

— Да.

Павлопуло исприча све тајне касе до најситнијих.

— Да. Да. Да.

— Кажите, ради тога да би се каса отворила без звона, шта треба радити.

— Верујте... не знам....

— Сетите се боље. Тамо има с те и те стране једно дугме. Ако га притиснете каса се отвара без звона.

— С које стране велите ви?

— Да с те и те. Не журите се, сетите се боље. Тамо мора бити такво и такво дугме. (наставите се)

ИЗ СТРАНОГА СВЕТА

Интересни злочинци. — До пре месец дана у Вилмерсдорфу су вршене честе опасне крађе у сред бела дана, а лопови нису могли бити пронађени. Једно по подне примети вратарка у кући број 141 улице Виландове, да се два младића пењу уз стенице, и она пође за њима. Кад се попела до тавана, већ су са њега излазила та двојица са вешом под мишката. На вику женину појавише се одоздо два мексиканска помоћника, наоружана ножевима, и препречише пут злочинцима, који се латеше ножева, но после крађе борбе буду савладани. Том приликом буде рањен у руку један од лопова, а обојица предата полицији. При војњи за Берлин, један злочинац покуша да искочи и побегне из кола, али га пратилац ухвати. Оба су лопова осуђена већ, а што је најзанимљивије, када су дошли у Берлин и кад су узети на испит, на један пут су престали

*) Из Сахалина од В. М. Дорошевича.

да одговарају на питања и изигравали су неурачунљива лица.

△

Последица пијанства. — Људима, који прекомерно злоупотребљују алкохолну насласу, може послужити као опомена следећи жалосни случај, који се десио у Бреслави пре краткога времена. Тамо је једнога вечера украден са статуе Св. Јована Непомука, која се налази пред Kreuzkirche, символ тајне причешћа из руке светитељеве. За то је власт узела на одговор и казнила, са петнаест дана затвора, пронађенога кривца, у лицу студента философије Херберта Б., који је учинио дело у пијанству. Као отежавајућа околност при суђењу узето је и обесвећење статуе.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања.

I.

«Одбор општине кораичке, у прошлој 1903 год., поставио је за татора црквеног Р. Н. из Кораиче, који је ту дужност вршио скоро годину дана.

Од неког времена, овај се Р. одао спиритизму и разговара са духовима преко асталчића.

Општински одбор нашао је, да Р. није више добар хришћанин, кад је спиритиста, па га је као недостојног сина православне цркве, смеио са таторства решењем својим од 1. марта ове год. Бр. 574, а на његово место изабрао друго лице.

Ову своју одлуку, одбор је доставио, у препису, свештенику цркве кораичке ради знања, а послао је и среској власти у смислу чл. 85. закона о општинама.

Начелник срески, као надзорна власт, одобрио је ову одлуку одборску; али, како је дотични свештеник раније био изјавио жалбу Духовном суду, овај потегне, на одборску одлуку поништи.

Сад одбор општински стоји пред питањем: чију одлуку да послуша и изврши — да ли среског начелника, као власти једино надлежне за разматрање његових одлука, или Духовнога Суда?

Моли се уредништво за потребно обавештење по овоме.»

— На ово питање одговарамо:

Ако је Р. био добар и савестан црквени татор, и ову дужност вршио на задовољство оних, који су надлежни да то цене, онда је одбор погрешно, што је као разлог за његово смењивање истакао спиритизам, јер је постојање тога факта — да је и Р. био тај — тешко утврдити без сопственог признања његовог, а овде се не види да је тако проверено.

У осталом, ствар ову није требао одбор да ломи преко колена ни по томе, што једна заблуда, у којој би неко био, ако је спиритизам оглашен црквом за заблуду, што наше није да расправљамо, не искључује могућност, да тај ипак буде добар хришћанин, и њега је само требало извести из те заблуде, а не кажњавати тако драконски, као што је одбор учинио.

Али, кад је све то већ учињено, онда се треба покорити одлуци Духовног Суда, као надлежног, јер по тач. 5. ставу другом §. 43. закона о цркв. властима, који је враћен у жи-

вот законом од 26. априла 1895 год. избор се татора саопштава Духовном Суду на знање и санкцију, и кад је он са њиме задовољан, нема разлога, да се одбор томе противи.

Ово не ће ни мало бити незгодно због тога, што је надлежна полицијска власт одобрила одлуку одборску, јер она у ствари није ништа ни могла одобравати, него је изјавила да против ње нема ништа, пошто није пред собом имала жалбу ни самога Р. ни дотичнога свештеника.

II.

Суд општине грашicke, актом својим од 15. септембра ове год. Бр. 1782, пита:

«Суд овај, као сваке тако и ове године, наплаћивао је уз порез, за свога свештеника, поред бира у 2 дин. с главе на главу, још и по 1·20 динара на сваки дом, на име свечарине, без обзира на то, да ли је из тога дома ношен колач на сечење или не, па је тако прибирана сума предавата свештенику преко општинских књига.

У овој години, неколико њих грађана протестовали су против ове наплате, изјављујући, да ће они сами плаћати свештенику за сечење колача кад се овај обред буде вршио.

Поводом овога протеста суд је у недоумици: да ли да ову наплату и даље врши или не, управо, да ли је овакав његов поступак саобразан законима или не, или је боље, да свечари сами плаћају свештенику свечарство онда, кад им колаче сече?

Моли се уредништво за обавештење.

— На ово питање одговарамо:

По тач. 5. чл. 8. закона о уређењу свештничкога стања, «за свечарство с водичом код куће, сечењем колача и прекадом кољива, у цркви,» плаћа се 1 динар, а не 1·20, као што је тај суд радио.

Таксу ову, по духу чл. 9. истога закона, наплаћују свештеници од дотичних свечара, или при самом обреду или доцније, и тек ако их свечари сами драговољно не плате, наплаћују их општинске власти принудним путем.

Тако је по закону, и онда би поступак тога суда, био као мало противан закону, али само онда, ако неко протестује против истог, а ако сви драговољно пристану, да то плате уз порез онда нико други не би могао ништа имати ни против те добре воље парохијана, нити против услуге, коју општина такође драговољно врши.

III.

Суд општине зарошке, актом својим од 11. септембра ове год. Бр. 830, пита:

«Прирез за пресецање и израду пута Овчар — Каблар, у овом округу, разрезан је по пореским главама у два реда по 4·20 динара, што чини скупа на пореску главу 8·40 динара.

А израда земљаних радова на путу Ужице — Јелова Гора — Ваљево, раздељена је на општине, па су неке своје деонице израђивале кулуком, а неке плаћале онег прирезом с главе на главу.

У срезу рачанском и овај последњи посао свршен је прирезом, који је изнео с главе на главу по 7 динара, што са оним првим чини укупно 15·40 динара, колико је морала платити свака пореска глава, без обзира на то, каквога је она имовног стања и колико је пореских глава у једној задрузи.

Тако је било код нас, а међутим, у неким општинама суседних срезова то је ишло са свим друкчије.

На име, општине, које су ове путове радиле кулуком, нису терале подједнако све главе пореске, него су оне из задруге ослобођавале. Тако: где су у задрузи три пореске главе, једна је ослобођена кулука, где су четири такође једна, где су пет, две и т. д.

Исто тако било је и у оним општинама, које су израду путева плаћале прирезом.

На питање наших грађана, ко је дао ту олакшицу задругарима, рекло им се, да је тако наређено од капетана.

Моли се уредништво за објашњење: како се могу и по коме закону, изузимати по неке пореске главе од кулучења или плаћања приреза, и ако је то могло бити, онда зашто тако није било и у нашем срезу?»

— На ово питање одговарамо:

По закону о сувоземним јавним друмовима, друмови се могу радити или снагом народа — кулуком — или средствима новчаним, која овај стави на расположење за то.

И у првом и другом случају, тај терет морају равномерно да поднесу сви грађани дотичних округа или срезова — како се када који пут прави.

Према томе, ако је одиста било неке разлике у употреби снага или плаћању приреза, то је погрешно, и исправку тога треба тражити код надлежних власти.

IV.

Један општински деловођа пита:

«Јн. Јанковић, из Д-чке, тужио је овој општини С. Т-ћа, за крађу кукуруза са њиве.

Доказа нема да је С. ову кривицу учинио, али он тражи да му се дозволи, да главном кметвом утврди, да је С. украо око 50 клупова кукуруза из његове њиве.

Да ли се у опште може примити у овоме кривичном делу кметва као доказ против учиниоца?

Моли се уредништво за обавештење.

— На ово питање одговарамо:

Заклетва може бити доказ само за количину штете, али никако доказ против учиниоца крађе за само дело.

Како се кривична дела доплаћују, прописано је кривичним судским поступцима и полицијском уредбом, ако није случај порођага суђења.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ТРАЖИ СЕ

Лазара Дакића, кочијаша, родом из Аустро-угарске (Баната) окривљеног због крађе стоке, тражи шабачки првостопени суд актом Бр. 11777. Пронађеног треба стражарно спровести поменутом суду, или Управи града Београда с позивом на Бр. 32055.

ПОТЕРЕ

Ђуру Марковића, из Сечаца, среза лепничког, 25. пр. м-ца напали су непознати зликовци, и помоћу боја и претње изнудили му и однели 189 дуката у злату и 340 динара у сребру. Један од закловаца био је висок, сувоњав, стар 35—38 год., а други је омален, нун, смеђ, широких плећа, без браде, бркова малих, стар 25—27 год. Начелство округа крагујевачког депешом Бр. 17471, моли све по-

лицijske власти, да зликовце у својим домашњима живо потраже, и у случају проналаска њему стражарно спроведу. УБр. 33017.

Стојан М. Илић, из Крепољина, среза хољског, окривљен је због опасне крађе ствари и накита Милији Лукићу из истог места, извршене ноћу између 24—25 августа тек. год. Чим је сазнао, да је средња власт ушла у траг овој крађи, и позатварала неколико учасника, Стојан је побегао из свога села и сада се не зна где је. Има му до 27 год., средње је величине, у лицу је плаво-риђ, нос му је мало накрив, нема једног предњег зуба и десног какипрста. Начелник среза хољског, актом Бр. 9918, моли све полицијске власти, да Стојана у својим домашњима живо потраже, и пронађеног њему стражарно спроведу. УБр. 32679.

Живојин Павловић, скитница, родом из Алексица, који је био у притвору првостепеног суда за град Београд због опасне крађе, побегао је из притвора 25. тек. м-ца и до сада није могао бити пронађен. Позивају се све полицијске и општинске власти, да овог опасног крадљивца, који је једном већ био осуђиван због опасних крађа, у својим домашњима најживље потраже и пронађеног стражарно спроведу првост. суду, или Управи града Београда с позивом на акт Бр. 33288.

Бура Јовановић, Циганин из Уровице, окр. ваљевског — осуђеник београдског казненог завода, ноћу између 28—29 пр. м-ца побегао је са рада из Добричева. Бегунац има

30 год., високог је раста, дугих образа, у лицу доста бео и леушкаст. Позивају се све полицијске и општинске власти да на њега обрате најживљу пажњу. УБр. 33748.

Милу Илићу, из Пожаревца, непознати лопови обили су 22. пр. м-ца куфер и сандук и из истих украли и однели: једну бурму, један бушени лукат, два златна прстена са белом и црним камењем, 10 комада цванцика и 4 комада талира кретаха. Начелство пожаревачко депешом Бр. 15654 моли за тражење крадљивца и покрађе. УБр. 33192.

Стојан Костић, цигарски раденик извршио је крађу новаца својим друговима у Београду и побегао. Стар је 25 год., плав, средњег стаса, у одећу је од црног сукна. Скреће се пажња свима полицијским и општинским властима на овог крадљивца; у случају прона-

ласка треба га спровести Управи града Београда с позивом на Бр. 33072.

Калин Благојевић, из Мелнице и **Живојин Несторовић**, из Речице, окр. пожаревачког, осуђеници београдског казненог завода, ноћу између 29—30 пр. м-ца побегли су са рада из Добричева. Калин има 35 год., раста је малог, црномањаст, бркова малих, браде обриване; Живојин има 25 год., средњег је раста, црномањаст у опште. За одбеглим осуђеницима наређује се најживље тражење. Пронађене треба под сигурном стражом спровести Управи београдског казненог завода, или Управи града Београда с позивом на Бр. 33938.

Марку Ковачевићу, из Медвеђе, среза трстеничког, ноћу између 27—28 пр. м-ца непознати лопови украли су једну кобилу длаке мрке, високу 150 см. матору 6 год., са жигом К, и једно ждребе длаке алатасте, у задњу ногу путасто. Скреће се пажња свима полицијским и општ. властима на ову покрађу. УБр. 33701.

Живан Живић, из Милатовца, округа пожаревачког, осуђеник управе пожаревачког казненог завода, 30. пр. м-ца побегао је са осуде. Бегунац има 23 год. стаса је средњег, косе, обрва, очију, бркова и браде смеђих, у одећу је војничком. Управа пожаревачког казненог завода моли све полицијске власти да Живана у својим домашњима најживље потраже, и у случају проналаска њој стражарно спроведу. УБр. 32426.

КО ЈЕ ОВО?

18. августа ове год. брод „Цар Никола II“ у путу од Радујевца за Београд, срео је једно лице, где на двема кладама плива низ Дунав. Капетан брода узме га на брод, свег скоро укоченог од зиме. Мрнарци му нађу неко своје одело, путници му скупе десетину динара у новцу и у Београду незнани и чудни путник буде предат полицији. Код ове је он изјавио

да се зове Јохан Херолд, да је родом из Нирнберга у Немачкој и да је побегао из 19. пешад. регимента „Краља Виктора Емануила“ у Ерлангену, и да је по занимању пре ступања у војску био ликорезац, те је као војни бегунац био упућен у Крушевац на стално пребивање.

На питање београдске полиције, немачке су власти одговориле, да су наводи Јоханови лажни, те се по томе одмах могло закључити, да се овде има посла са неким обичним кривцем. Када је потражено да се о овоме накнадно саслуша, њега у Крушевцу није било.

Јуче је, међутим, од стране софијске полиције протеран и предат београдској полицији, где је на саслушању признао да је раније лагао, али дуго о себи није хтео под разним изговорима дати ма каквих података. Тек после дужег испитивања изјавио је, да му је право име Јохан Симон Милер, да је ликорезац и да је родом из Оберданштетена, бецирка арицебаха у Баварској, де је тамо извршио над једном девојчицом злочин полне природе, па да би избегао кривичну одговорност побегао је одмах на исток.

Још први пут, када је на кладама пловио низ Дунав, у зубима је имао једну празну, непопуњену магарску радничку књигу и једно уверење на немачком језику, које је издао Јохан Рауман, трг. из Осека, неком Францу Јилингу из Осека, за које он вели да је добио у Осеку од неког лица.

Ради утврђења његове идентичности износимо његову слику, молећи нарочито немачке и аустро-угорске власти да јаве што знаду о овом лицу, које је Управа града Београда казнила за скитњу и обману власти.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Херман Леман, раденик, родом из Семпена у Немачкој, пре неколико дана побегао је са 67.000 марака, спремлених за исплату.

Леман је стар 24 год., висок 1.70 м., са врло малим плавим брковима и веома шпицастиим носом.

Са њим је побегао **Антон Лајер**, раденик, стар 37 год. висок 1.68 м., смеђ, има мале црнкасте бркове и роав је у лицу од богиња. Ова фотографија представља Лемана.

Скреће се пажња свима властима на ова два лица, која у случају проналаска треба са нађеним новцем спровести Управи града Београда.